

**Draudimo įstaigų priežiūros
kompetentingų institucijų ir teisės aktų
nustatytą auditą atliekančio (-čių)
auditoriaus (-ių) ir audito įmonės (-ių),
atliekančių tų įstaigų teisės aktų
nustatytą auditą, veiksmingesnio dialogo
užtikrinimo gairės**

Ižanga

- 1.1. Pagal 2014 m. balandžio 16 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 537/2014 dėl konkrečių viešojo intereso įmonių teisės aktų nustatyto audito reikalavimų¹ 12 straipsnio 2 dalį, EIOPA, atsižvelgdama į šiuo metu vykdomą veiklą, rengia gaires, skirtas padėti draudimo įstaigų priežiūros kompetentingoms institucijoms užmegzti ir palaikyti veiksmingą dialogą su teisės aktų nustatyta audita atliekančiais (-čiais) auditoriumi (-iais) ir audito įmone (-ėmis), atliekančiais tų įstaigų teisės aktų nustatyta audita. Siekiant sugriežtinti draudimo ir perdraudimo įstaigų priežiūrą ir sustiprinti draudėjų apsaugą², 2009 m. lapkričio 25 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvoje 2009/138/EB dėl draudimo ir perdraudimo veiklos pradėjimo ir jos vykdymo (toliau – Direktyva „Mokumas II“), ypač jos 68 ir 72 straipsniuose, nustatyti teisiniai reikalavimai teisės aktų nustatyta audita atliekantiems auditoriams nedelsiant pranešti apie bet kokius faktus, galinčius stipriai paveikti draudimo ar perdraudimo įmonės finansinę padėtį arba administracinę struktūrą. Tačiau, be pareigos pranešti tokią informaciją apie svarbius faktus ir incidentus, priežiūros veiklą galima stiprinti ir vykdant veiksmingą priežiūros institucijų ir teisės aktų nustatyta audita atliekančių auditorių bei audito įmonių dialogą.
- 1.2. EIOPA, glaudžiai bendradarbiaudama su Europos bankininkystės institucija (toliau – EBI), išanalizavo šiuo metu vykdomą priežiūros veiklą, susijusią su ES ir Europos ekonominėje erdvėje (toliau – EEE) veikiančių draudimo ir perdraudimo įstaigų priežiūros kompetentingų institucijų ir tų prižiūrimų draudimo ir perdraudimo įmonių teisės aktų nustatyta audita atliekančių auditorių ir audito įmonių bendradarbiavimu. Visos tame vertinime dalyvaujančios priežiūros institucijos palaiko nuolatinius ir *ad hoc* ryšius ir keičiasi nuomonėmis su teisės aktų nustatyta audita atliekančiais auditoriais. Tačiau dažniausiai toks bendravimas nėra pagrįstas jokiais oficialiai nustatytais taisyklėmis ar nuostatomis. Siekdama padėti užtikrinti atitinkamą ir veiksmingą dialogą (kai netaikomi kompetentingų institucijų įgaliojimai prašyti *ad hoc* informacijos pagal Direktyvos 2009/138/EB 35 straipsnio 2 dalies c punktą ir auditoriaus pareiga pranešti pagal Direktyvos 2009/138/EB 72 straipsnį), EIOPA sukūrė šį principais grindžiamą gairių, skirtų padėti EIOPA organizacijoms narėms kurti nuoseklų, tinkamą ir proporcingą priežiūros metodą, rinkinį.
- 1.3. Šios gairės parengtos pagal EIOPA reglamento 16 straipsnį³.
- 1.4. Šios gairės skirtos draudimo ir perdraudimo įstaigų priežiūros kompetentingoms institucijoms.
- 1.5. Šiose gairėse neapibrėžtos sąvokos turi įžangoje nurodytuose teisės aktuose apibrėžtą reikšmę.
- 1.6. Šios gairės taikomos nuo 2017 m. gegužės 31 d.

1 gairė. Vykdam dialogą taikomi metodai

- 1.7. Kompetentingos institucijos turėtų užtikrinti, kad dialogas su teisės aktų nustatyta audita atliekančiais (-iais) auditoriumi (-iais) ir audito įmone (-ėmis)

---

¹ OL L 158, 2014 5 27, p. 77.

² OL L 335, 2009 12 17, p. 1.

³ OL L 331, 2015 12 15, p. 48–83.

būtų atviras ir konstruktyvus, taip pat pakankamai lankstus, kad jį būtų galima priderinti prie būsimų nenumatytų pokyčių.

- 1.8. Kompetentingos institucijos turėtų skatinti dialoge dalyvaujančių šalių funkcijų ir atsakomybės sričių abipusį supratimą, atsižvelgiant į konfidencialumo ir profesinės paslapties reikalavimus pagal Reglamento Nr. 537/2014 34 straipsnį ir Direktyvos 2009/138/EB 64 ir 71 straipsnius. Visų pirma, kompetentingos institucijos turėtų užtikrinti, kad visa informacija, kuria apsieikiama vykdant dialogą, būtų konfidenciali ir ja keičiantis nebūtų pažeistas joks sutartinis ar teisinis apribojimas dėl informacijos atskleidimo pagal Reglamento Nr. 537/2014 12 straipsnio 3 dalį arba Direktyvos 2009/138/EB 68 straipsnį.
- 1.9. Kompetentingos institucijos turėtų užtikrinti, kad vykdant priežiūros ir teisės aktų nustatytą auditą, tikrinama draudimo ar perdraudimo įmonė būtų laikoma pagrindiniu informacijos šaltiniu ir kad darbas, kurį ji turi atlikti, nebūtų pakeičiamas vykdant dialogą surinkta informacija.
- 1.10. Kad užtikrintų proporcingą požiūrį, kompetentingos institucijos bendradarbiavimo periodiškumui ir išsamumui turėtų taikyti rizika grindžiamą metodą. Kad vykdomas bendradarbiavimas būtų išsamus, gali būti palaikomas nuolatinis bendradarbiavimas ir aptariami tuo metu patiriami, neišvengiami ar neatidėliotini pokyčiai.
- 1.11. Kompetentingos institucijos turėtų reguliariai vertinti, ar vykdant bendradarbiavimą ir informacijos mainus siekiama šioje gairėje aprašytų dialogo tikslų, ir atitinkamai pritaikyti savo metodus.

2 gairė. Informacijos, kuria reikia keistis, pobūdis

- 1.12. Kompetentingos institucijos turėtų keistis informacija, kuri dialogo šalims yra svarbi jų užduočių, informacijos aktualumo ir poveikio požiūriais.
- 1.13. Rengdamosi dialogui ir jį vykdydamos, taip pat bendradarbiaudamos su teisės aktų nustatyta audita atliekančiais auditoriais ar audito įmonėmis, kompetentingos institucijos turėtų atkreipti dėmesį į tokius klausimus ir informaciją, kuria turi būti keičiamasi, t. y. klausimus, kurie yra būdingi konkrečiai įmonei, konkrečiam sektoriui, vykstantys tuo metu ar tik besirandantys. Dėl to gali tekti parengti standartinį klausimų, kuriuos reikia aptarti vykstant dialogui, sąrašą. Be to, kompetentingos institucijos turėtų skatinti teisės aktų nustatyta audita atliekančius auditorius ar audito įmones aktyviai dalyvauti atrenkant svarbius klausimus ir informaciją, kuria reikia keistis.
- 1.14. Kompetentingos institucijos turėtų įvertinti, kokia informacija yra svarbi vykdant įmonės priežiūrą, ir, atsižvelgdamos į tai, gali paprašyti, kad teisės aktų nustatyta audita atliekantis (-ys) auditorius (-iai) ar audito įmonės pateiktų atitinkamą informaciją. Šios sritys, be kita ko, gali būti susijusios su įmonės išorės aplinka, įmonių valdymu ir vidaus kontrole, veiklos tęstinumo prielaida, audito metodu, bendravimu su administracinėmis, valdymo ar priežiūros įstaigomis bei įmonės audito komitetu, kapitalo vertinimu ir tinkamumu, investicijomis ir kitais svarbiais dokumentais. Kompetentingos institucijos taip pat turėtų apsvarstyti galimybę keistis informacija, susijusia su neseniai atliktais individualių įmonių priežiūros vertinimais ar peržiūromis, reguliavimo ataskaitų rengimu, įmonei taikomomis priežiūros priemonėmis, įmonės veiklos tęstinumui poveikio turinčiais klausimais, taip pat su pramone susijusiais klausimais, pvz., reguliavimo srities ar makroekonominiais pokyčiais.

Jei įmonė priklauso tarptautinei draudimo grupei, kompetentingos institucijos, visų pirma grupės priežiūros institucijos, taip pat turėtų atsižvelgti į atitinkamus grupės audito klausimus.

- 1.15. Kompetentingos institucijos, nustatydamos dialogo su auditoriais tvarkaraštį, nemažai dėmesio turėtų skirti skirtingais teisės aktų nustatyto audito ciklo etapais gaunamos informacijos formai.

3 gairė. Dialogo forma

- 1.16. Kompetentingos institucijos, atsižvelgdamos į konkrečias su dialogu susijusias aplinkybes, turėtų apsvarstyti ir pasirinkti tinkamiausias ir veiksmingiausias dialogo vykdymo priemones ir ryšių kanalus.
- 1.17. Kompetentingos institucijos turėtų pasirinkti atitinkamą dialogo vykdymo priemonių ir ryšių kanalų, kuriuos būtų galima naudoti *ad hoc* arba nuolat, derinį – bendravimą raštu ir žodžiu, įskaitant telefoninius pokalbius ir tiesioginius susitikimus. Kompetentingos institucijos, ypač pirmą kartą kviesdamos šalis pradėti dialogą, turėtų skatinti rengti nuolatinius tiesioginius susitikimus, kad būtų paprasčiau atvirai bendrauti.
- 1.18. Kompetentingos institucijos turėtų registruoti bendradarbiavimo eigą savo vidaus reikmėms, kad užtikrintų bendradarbiavimo tęstinumą.

4 gairė. Dialogo atstovai

- 1.19. Kompetentingos institucijos turėtų pakviesti asmenis, atstovaujančius kompetentingai institucijai ir teisės aktų nustatytą auditą atliekantiems auditoriams arba audito įmonėms, kurie yra kvalifikuoti, turintys daug žinių ir yra įgalioti savo organizacijos ar įmonės keistis dialogui svarbia informacija.
- 1.20. Kompetentingos institucijos, atsižvelgdamos į vykdant dialogą svarstytinus klausimus ir konkretų įmonės ar įmonių, dėl kurių vyksta dialogas, pobūdį ir aplinkybes, turėtų apsvarstyti tinkamą abiejų dialogo šalių dalyvių skaičių ir funkcijas.
- 1.21. Kompetentingos institucijos turėtų pasirinkti tiek dalyvių, kad galėtų vykti atitinkamas veiksmingas dialogas ir būtų užtikrintas diskusijos turinio konfidencialumas. Kompetentingos institucijos turėtų užtikrinti, kad pagrindiniai dialogo dalyviai būtų vadovo funkciją atliekantys priežiūros institucijos atstovai ir pagrindiniai audito partneriai. Kompetentingos institucijos, atsižvelgdamos į aptariamą temą, turėtų apsvarstyti galimybę leisti dalyvauti kitiems atitinkamiems dalyviams iš kompetentingos institucijos ir, pasitarusios su teisės aktų nustatytą auditą atliekančiais auditoriais ar audito įmonėmis, leisti dalyvauti atitinkamiems dalyviams iš teisės aktų nustatytą auditą atliekančių auditorių grupės ar audito įmonių, pvz., IT specialistams, apskaitos specialistams ir aktuariams arba vertinimo specialistams.
- 1.22. Kompetentingos institucijos turėtų įvertinti, ar, siekiant veiksmingo dialogo, be 1.19 ir 1.21 punktuose jau numatytų dialogo formų, esant tam tikroms aplinkybėms ir atsižvelgiant į svarstytinus klausimus, būtų naudinga rengti trišalius susitikimus su įmonės ir ypač jos audito komiteto atstovais. Taip pat prireikus kompetentinga institucija gali pakviesti dalyvauti kompetentingas institucijas, užsiimančias finansų rinkų priežiūros ar auditorių viešosios

priežiūros veikla. Šiuo atveju turėtų būti vienodai taikomi 1 gairės 1.8 punkte nurodyti konfidencialumo ir profesinės paslapties reikalavimai.

5 gairė. Dialogo periodiškumas ir tvarkaraštis

- 1.23. Kompetentingos institucijos turėtų nustatyti tokio periodiškumo nuolatinių dialogų grafiką, kad būtų užtikrintas dialogo veiksmingumas, atsižvelgiant į 1 gairės 1.10 punktą. Siekdamas nustatyti tinkamiausią dialogo tvarkaraštį, prieš tai pasitarusios su kita dialogo šalimi, kompetentingos institucijos turėtų atsižvelgti į priežiūros patikrų ir teisės aktų nustatytų auditų planavimo ciklą.
- 1.24. Kompetentingos institucijos turėtų įvertinti, ar dėl svarbių kylančių klausimų, kuriuos reikia nedelsiant išsiaiškinti, reikia rengti *ad hoc* dialogą.
- 1.25. Kompetentingos institucijos turėtų reguliariai vertinti, ar pasirinktas dialogo periodiškumas ir tvarkaraštis yra tinkami ir proporcingi, palyginti su poveikiu, kurį jie daro kompetentingų institucijų priežiūros veiklai ar teisės aktų nustatytam auditui įmonės atžvilgiu. Kompetentingos institucijos, siekdamos užtikrinti taikomo metodo proporcingumą, vykdydamos dialogus, susijusius su labai didelės rizikos draudimo įmonėmis, kurios bankroto atveju darytų didelį poveikį draudimo rinkai, susitikimus turėtų rengti ne rečiau kaip kartą per metus.

6 gairė. Bendras dialogas su auditoriais ar audito įmonėmis

- 1.26. Siekdamas skatinti veiksmingesnį dialogą sektorių ir nacionaliniu lygmenimis, kompetentingos institucijos turėtų reguliariai, bent kartą per metus, vykdyti bendrą dialogą su teisės aktų numatyta auditą vykdančiu (-iais) auditoriumi (-iais), kad prireikus būtų galima apsikeisti nuomonėmis apie šiuo metu vykstančius ar besirandančius pokyčius. Kaip ir 4 gairės 1.22 punkte numatyta atveju, kompetentingos institucijos gali pakviesti dalyvauti atitinkamas kompetentingas institucijas, užsiimančias finansų rinkų priežiūros ar auditorių viešosios priežiūros veikla.
- 1.27. Kompetentingos institucijos turėtų užtikrinti, kad tokiuose susitikimuose nebūtų dalijamasi jokia su konkrečia įmone susijusia informacija ir kad būtų taikomi tie patys konfidencialumo ir profesinės paslapties reikalavimai, kurie taikomi individualiems dialogams, kaip nustatyta 1 gairės 1.8 punkte.

Atitikties ir pranešimo taisyklės

- 1.28. Šiame dokumente pateikiamos pagal EIOPA reglamento 16 straipsnį parengtos gairės. Vadovaudamasi EIOPA reglamento 16 straipsnio 3 dalimi, kompetentingos institucijos ir finansų įstaigos deda visas pastangas, kad gairių ir rekomendacijų būtų laikomasi.
- 1.29. Kompetentingos institucijos, kurios laikosi arba ketina laikytis šių gairių, turėtų jas tinkamai įtraukti į savo reguliavimo ar priežiūros sistemą.
- 1.30. Kompetentingos institucijos per du mėnesius nuo šių gairių vertimo paskelbimo pateikia EIOPA patvirtinimą, ar jos laikosi arba ketina laikytis šių gairių, ir nurodo nesilaikymo priežastis.

1.31. Negavus atsakymo iki šio termino, bus laikoma, kad kompetentingos institucijos pranešimo reikalavimo nesilaiko ir apie tai bus pranešta.

Baigiamoji nuostata dėl peržiūros

1.32. Šias gaires peržiūri EIOPA.